

[Bausgaard.]

uhyre vigtige investeringer. Gennem en sådan større forståelse og viden kan der også gives vore mange dygtige planlæggere en klarere opgaveformulering. Jeg har på fornemmelsen, at planlæggerne ofte har måttet føle, at de handlede i blinde, det vil sige uden viden om, hvad man egentlig ønsker af dem. Nogen klar fornemmelse af deres opgave har vi i hvert fald fra folketingets side aldrig kunnet bibringe dem. Gennem et fortløbende udvalgsarbejde bliver folketinget også bedre i stand til at vurdere sammenhængen mellem de offentlige investeringer og offentlige udgifter, de private investeringer og det private forbrug.

De økonomiske debatter, vi har ført gennem de senere år, har desværre ofte båret præg af at være virkelighedsfjerne. Eksempelvis mener jo nogle, at det er begrundelse nok for krav om højere indkomster, at det sidste par år har udvist stærkere stignings-takt i investeringssektoren end i forbruget. En sådan sammenligning er nærmest meningsløs, når man ikke har en tilbunds-gående undersøgelse af de investerings-behov, den stærke økonomiske vækst og de store strukturelle ændringer stiller. Det kan jo udmærket tænkes, at vi, til trods for at investeringerne er steget stærkt, alligevel må konstatere, at de er steget alt for lidt, og at forbruget altså alligevel er steget for meget. Hele den øjeblikkelige debat bærer i for høj grad præg af, at vi vil klare det hele på én gang, og det til trods for at alle udmærket ved, at det er netop det, vi ikke magter.

Vigtigst af alt er det at udvise vilje til at tilvejebringe et samlet overblik over, hvor meget erhvervslivets investeringer sammen med de mest nødvendige offentlige investeringer vil lægge beslag på af vore samlede økonomiske ressourcer. Kun derigennem får man et holdbart grundlag for at vurdere de reelle muligheder for en samtidig indkomstudvidelse. Jeg vil advare imod, at man uden grundig vurdering giver sig til at begrænse noget område, eller jeg skulle

måske rettere sige, at man ikke uden nøje afvejning beslutter, hvilket område der skal begrænses af hensyn til de øvrige.

I den senere tid har der jo lydt røster om en begrænsning af erhvervslivets afskrivningsregler ud fra ønsket om at begrænse erhvervslivets investeringer. Ingen vil vel formentlig kunne være uenig i, at der også i erhvervslivet nu og da foretages investeringer, hvis produktionsfremmende virkning kan synes mildest talt problematisk. Men foretager man generelle beskæringer i afskrivningsreglerne, vil jeg advare imod at tro, at man derigennem samtidig har sikret, at det bliver de uproduktive investeringer, der begrænses; det kan udmærket tænkes at blive omvendt i adskillige tilfælde.

I øvrigt savner vi totalt viden om, hvor stor en andel de såkaldte uproduktive erhvervsinvesteringer andrager. Og hvad er i øvrigt uproduktivt? Den gamle håndværker, der kaldte alt uden for sit eget håndværk og landbrug uproduktivt, havde jo næppe ret, og han har det i hvert fald ikke i dag. Men alligevel er der for mange, hvis bedømmelse af det produktive er påvirket dels af egen beskæftigelse, dels af egne sympatier. Jeg må i hvert fald sige, at man får mistanke, når kravet om nedskæring af de uproduktive erhvervsinvesteringer dukker op midt i lønforhandlingerne.

Det radikale venstre er selvsagt villig til at lade de gældende afskrivningsregler indgå i en samlet bedømmelse af finansieringsmulighederne for de samlede investeringsopgaver. Der er imidlertid grund til ved en debat som den i dag at understrege, hvor store de opgaver er, der stilles dansk erhvervsliv. Landbruget har, som økonomiministeren fremhævede det, usikre afsætningsvilkår. Det eneste sikre, man kan sige om dansk landbrug, er vel i øvrigt, at det har en stigende forskelsbehandling på eksportmarkederne at se frem til. Dermed er opgaven til dansk landbrug jo imidlertid også stillet: der må investeres i en stadig forbedring af produktionsapparatet med en